

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ύμηττου 47-51, 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 01-7224123 FAX 01-7223584

(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Ἀριθμ. Πρωτ. Φ. 1/3/1165

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 20ῇ Νοεμβρίου 2007

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 72η

Πρὸς τοὺς Πανοσιολογιωτάτους καὶ Αἰδεσιμολογιωτάτους Πρεσβυτέρους,
τὸν Ἱεροκέρυκα καὶ τοὺς Ἐφημερίους,
τοὺς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί,
χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

Ἰσελθόντες εἰς τὴν περίοδον τῆς πνευματικῆς προετοιμασίας μας
διὰ νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὶς ἑορτὲς τῆς τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ
Θεοῦ Ἐπιφανείας διὰ τῆς παρουσίας ἐγκυκλίου μας ὑπενθυμίζομεν
τοὺς ἄξονες τῆς ποιμαντικῆς διακονίας μας αὐτὴν τὴν περίοδον.

Ἡ ποιμαντικὴ διακονία μας αὐτὴν τὴν περίοδον πρέπει νὰ ἀποβλέ-
πη εἰς τοὺς ἑξῆς στόχους:

Α'. Τὴν προσέγγισιν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας οἰκονομίας.

Οἱ ἑορτὲς εἰσῆχθησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας μὲ σκοπὸν νὰ διδα-
χθοῦν οἱ πιστοὶ τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ διώσουν τὸ μυστήριον

τῆς σωτηρίας. Ἀποτελοῦν δηλαδή μέσα οἰκοδομῆς τῶν πιστῶν. Εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐκκλησιαστικὰ γεγονότα ποὺ βιώνονται μὲ ἐκκλησιαστικὸν τρόπον. Ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν ἔχει κέντρο «τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον» (πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 16). Ἡ θεία λατρεία διεμορφώθη ἀπὸ τὴν θεολογίαν τῆς Ἐκκλησίας μας. Οἱ ἑορτές, οἱ ὕμνοι, οἱ εὐχές, τὸ τυπικὸν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἐμπνέονται καὶ διαποτίζονται ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπὸ τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα.

Καθῆκον μας εἶναι νὰ μυσταγωγήσωμεν τοὺς πιστοὺς καθοδηγοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν ἐπίγνωσιν αὐτοῦ τοῦ ἀπ' αἰῶνος κεκρυμμένου μυστηρίου (πρὸς Ἐφεσίους γ' 9) τοῦ φανερωθέντος ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων (πρὸς Κολοσσαεῖς α' 26), διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Θεὸς ἠθέλησεν «ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους β' 7).

Αὐτὸ τὸ καθῆκον μας νὰ δοηθήσωμεν τοὺς πιστοὺς νὰ προσεγγίσουν καὶ νὰ διώσουν τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας μᾶς διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς Ἐφεσίους :

«Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ» (α' 16-19).

Αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος ἄξονας τῆς ποιμαντικῆς διακονίας μας αὐτὴν τὴν περίοδον. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συντείνουν ἡ ἐπιμελημένη διδασχὴ μας, ἡ διοργάνωσις εὐκαιριῶν πνευματικῆς οἰκοδομῆς, ἡ διανομὴ ἐντύπων καὶ ἄλλα.

Β'. Τὴν συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εἰς τὰ ἁγιώτατα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν ἱερὰν ἐξομολόγησιν καὶ τὴν θείαν κοινωνίαν.

α) Ἡ ποιμαντικὴ διακονία μας ὀφείλει νὰ ἀποβλέπῃ διαρκῶς εἰς τὴν καταλλαγὴν τῶν ἀνθρώπων μὲ τὸν Θεὸν Πατέρα. Εἴμεθα «διάκονοι τῆς καταλλαγῆς» (πρὸς Β' Κορινθίους ε' 18), ἐξαίροντες, ἀφαιροῦντες τὴν ἁμαρτίαν ἀπὸ τὶς ψυχὰς καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὁποία εἶναι ἔχθρα

πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τὸν ἀδελφόμενον Ἰάκωβον διδάσκοντα ὅτι «οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὃς ἂν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται». (δ' 4) Ἡ ἁμαρτία διακόπτει τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ καὶ νεκρώνει τὸν ἄνθρωπο κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον «Τὰ ὁψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (πρὸς Ρωμαίους η' 23).

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτήσῃ μετὰ τὸ μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, εἰς τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας ζητεῖ μὲ ταπείνωσιν τὸ ἔλεος τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τὸν ἱκετεύει νὰ τὸν καθαρῇ ἀπὸ τὸν ρύπον τῆς ἁμαρτίας καὶ νὰ τὸν δεχθῇ εἰς τὸν πατρικὸν θεῖον Οἶκον.

Δὲν ἀγνοοῦμεν, ὅτι πολλοὶ καὶ ποικίλοι λόγοι κρατοῦν τοὺς πιστοὺς μακριὰ ἀπὸ τὸ Μυστήριον τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως ἢ καὶ ὅτι πολλάκις αὐτὸ δὲν τελεῖται κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ διάλυσίς τῶν προκαταλήψεων ποὺ πολλοὶ ἔχουν διὰ τὸ Μυστήριον καὶ ἡ ἐπαναφορὰ αὐτοῦ ἀπὸ τίς παρεκκλίσεις εἰς τὴν τέλεσίν του κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἄποψιν περὶ αὐτοῦ, ἀπαιτοῦν συνεχῇ ποιμαντικὴν προσπάθειαν μετὰ διδαχῆς καὶ προσεκτικῆς τέλεσεώς του.

β) Ἡ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν εἰς τὸ Μυστήριον τῆς θείας Μεταλήψεως ἀποτελεῖ ἓνα ἐπίσης μόνιμον σκοπὸν τῆς ποιμαντικῆς διακονίας μας.

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπεσφράγισεν τὴν διδαχὴν Του, τὰ θαύματά Του, ὁλόκληρον τὴν ζωὴν Του καὶ τὸ ἔργον του, τὴν ἐπὶ γῆς ἔνσαρκον οἰκονομίαν Του καὶ τὴν διακονίαν Του διὰ τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας εἰς τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον τοῦ ὑπερώου τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ἐκ τούτου συμπεραίνεται ἀδιάστως, ὅτι ἡ διακονία τῶν ποιμένων ὀφείλει νὰ καταλήγῃ εἰς τοῦτο, εἰς τὴν ἔνταξιν τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν μετάληψιν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ τοῦ Τιμίου Αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς.

Δι' αὐτὸ ὑπάρχομεν. Δι' αὐτὸ ἡ διδασκαλία μας. Δι' αὐτὸ ἡ ποιμαντικὴ μας. Δι' αὐτὸ ἡ λατρεία τῆς Ἐκκλησίας μας. Δι' αὐτὸ οἱ ἑορτὲς ἐθεσπίσθησαν. Δι' αὐτὸ γίνεται ὁ προσωπικὸς ἁγῶνας. Δι' αὐτὸ τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία. Τὰ πάντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν συντείνουν εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν πιστῶν μὲ τὸν Χριστὸν καὶ δι' Αὐτοῦ μὲ τὸν Θεόν.

Ἐπομένως ἑορτὲς χωρὶς τὴν θείαν Μετάληψιν εἶναι ἄνευ νοήματος.

Δὲν ἀγνοοῦμεν ἐπίσης, ὅτι πολλοὶ πιστοὶ θὰ προσέλθουν ἀπροετοίμαστοι πνευματικῶς νὰ μεταλάβουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἰδιαίτε-
 ρως τίς παραμονὲς τῶν Χριστουγέννων.

Ἀντιλαμβανόμεθα ἐπίσης καὶ τὴν δυσκολίαν τῶν ποιμένων νὰ βοηθήσουν τοὺς πιστοὺς νὰ προετοιμασθοῦν καταλλήλως, μάλιστα τὴν τελευταία στιγμὴν πρὸ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου.

Ἡ προσπάθειά μας αὕτη διὰ νὰ ἔχη ἀποτελέσματα, χρειάζεται συντονισμένην μέθοδον, διάρκειαν καὶ ποιμαντικὴν πρόνοιαν.

Γ'. Τὴν συμμετοχὴν τῶν πιστῶν εὐαρέστως πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τὴν θείαν λατρείαν.

1. Ἡ θεία λατρεία εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας, κατέχει κεντρικὴν θέσιν. Εἰς αὐτὴν διώνεται τὸ νόημα τῶν ἐορτῶν καὶ ὁ πιστὸς οἰκοδομεῖται διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἀρκεῖ ὅλοι οἱ παράγοντες τῆς θείας λατρείας νὰ εἶναι ἄψογοι καὶ νὰ συνεργάζωνται μετὰ ταπεινώσεως καὶ θείου ζήλου. Καὶ οἱ παράγοντες αὗτοὶ εἶναι: 1) Ὁ λειτουργὸς Ἱερεὺς, 2) ὁ ἱεροψάλτης 3) οἱ συνεργάτες τῆς ἐνορίας καὶ 4) ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ θεία λατρεία μας ἔχει ὠρισμένους κανόνες, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ τηρῶνται. Εἶναι μεγίστη τέχνη τὸ νὰ δύναται κάποιος νὰ συμπεριφέρεται εἰς τὴν θείαν λατρείαν μὲ τὸ μέτρον τῆς διακρίσεως, συνδυάζοντας τὴν ἱεροπρέπειαν καὶ τὴν λιτότητα.

Τελέσατε τὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες μετὰ προσοχῆς, ἱεροπρεπείας καὶ κατανύξεως, χωρὶς ἄκριτες ὑπερβολές. Ἡ θεία Λατρεία εὐφραίνει καὶ τρέφει τοὺς πιστοὺς.

2. Φροντίσατε, ἰδίως οἱ νεώτεροι, νὰ μελετήσετε τὶς τυπικὲς διατάξεις τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Περιλαμβάνονται εἰς τὸ «Τυπικόν», ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ «Δίπτυχα» τῆς Ἐκκλησίας.

Ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων, ἐπειδὴ τὸ 2008 τελεῖται εἰς ἡμέραν Κυριακὴν, ἐπέρχονται τελετουργικὲς μεταβολές εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, οἱ ὁποῖες προβλέπονται ὑπὸ τῶν τυπικῶν Διατάξεων, τὶς ὁποῖες πρέπει νὰ συμβουλευθῇτε καὶ νὰ τηρήσετε.

3. Ἡ εὐπρέπεια καὶ καθαριότης εἰς ὅλους τοὺς χώρους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ εἶναι ἀπαραίτητος, κυρίως ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος. Ὡρισμένοι ἀπὸ σᾶς εἴσθε ὑποδείγματα εἰς τὸ θέμα αὐτό. Ἡ ἀμέλεια εἶναι ἁμαρτία. Καθαρίσατε τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν, ἀλλάξατε τὰ καλύμματα. Ἐπάνω εἰς τὴν Ἀγίαν Τράπεζαν νὰ ὑπάρχουν μόνον τὰ ἀπαραίτητα, ὅχι περιττά. Ἀφαιρέσατε τὰ πλαστικὰ ἄνθη. Καθαρίσατε τὸ δάπεδον, τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, βάλετε τάξιν εἰς τὰ ἐρμάρια, εἰς τὰ ἄμφιά σας, εἰς τὰ βιβλία, εἰς τὰ ἱερὰ σκεύη. Γυαλίσατε τὰ ἑξαπτέρυγα, τὰ κηροπήγια, πλύνετε τὰ μάκτρα

τῆς θείας κοινωνίας, προμηθευθῆτε καινούργιον ἀντιμήνσιον. Ἡ εὐπρέπεια εἶναι ὑποχρέωσις ὅλων μας. Ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ ἀπαιτῶ νὰ εἶναι θεοπρεπής.

Εἰς τὸν Νεωκόρον δώσατε ὁδηγίες διὰ τὸν ἄψογον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καθαρισμὸν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

4. Δώσατε καὶ τίς κατάλληλες ὁδηγίες εἰς τοὺς Ἱεροψάλτες σας, διὰ νὰ ψάλλουν καλῶς, νὰ διαβάζουν ἡρέμως, καὶ μὲ νόημα, νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ ἄψογοι.

Οἱ Ψάλτες νὰ μὴν κάνουν λαρυγγισμούς, νὰ μὴν ψάλλουν ἰδίας ἐμπνεύσεως μουσικὲς γραμμές, ἰδιαιτέρως μάλιστα εἰς τὰ γνωστὰ τροπάρια. Δὲν πρέπει νὰ δημιουργοῦν σύγχυσιν εἰς τοὺς πιστοὺς οἱ ὅποιοι γνωρίζουν τοὺς ὕμνους καὶ σιγοψάλλουν. Ὁ καλὸς Ἱεροψάλτης εἶναι ἓνας πολύτιμος βοηθὸς καὶ συμπαραστάτης τοῦ Ἱερέως.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων σᾶς προτείναμε νὰ ἐνθαρρύνετε εὐσεβεῖς πιστοὺς νὰ ἀναλάβουν τὴν διακονίαν τοῦ Ἀναγνώστου, ὥστε νὰ ἀποδίδωνται τὰ νοήματα τῶν ἀναγνωσμάτων.

5. Παραλλήλως ἐνημερώσατε καὶ τοὺς Ἐπιτρόπους σας διὰ τὰ καθήκοντά τους. Πῶς νὰ ἴστανται, πῶς νὰ διευκολύνουν τοὺς πιστοὺς, χωρὶς φωνές καὶ ἀπρεπεῖς κινήσεις. Τονίσατέ τους, ὅτι πρέπει νὰ δίδουν τὸ σύνθημα τῆς τάξεως καὶ ὄχι τῆς ἀταξίας.

Ἡ τήρησις τῆς τάξεως ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ κατὰ τίς ἡμέρες τῶν μεγάλων ἑορτῶν, εἶναι καθήκον τῶν Ἐπιτρόπων, πρὸς τοὺς ὁποίους δέον, νὰ παράσχετε τίς ἀπαραίτητες ὁδηγίες. Πολὺ σημαντικὸν εἶναι νὰ κρατῇται ὁ χῶρος τοῦ Σολέα, ὅπου ὑπάρχει, ἐλεύθερος, ὥστε νὰ διευκολυνθῇτε εἰς τὴν μετάδοσιν τῆς θείας κοινωνίας καὶ εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου. Πρὸς τοῦτο χρειάζεται ἐγκαίρως νὰ ὑπάρχουν τὰ ἀναγκαῖα πρόσωπα, τὰ ὅποια θὰ φυλάσσουν πρὸ τῆς θείας κοινωνίας τίς θύρες τοῦ Σολέα κλειστές. Ἐνίστε ὑπάρχει μεγάλη κοσμοσυρροή καὶ ἐξ ἀνάγκης οἱ ἐκκλησιαζόμενοι προωθοῦνται καὶ πρὸς τὸν Σολέα. Εἶναι λύσις ἀνάγκης ἐπιβαλλομένη ἐκ τῶν περιστάσεων.

6. Φροντίσατε διὰ τοὺς ἱερόπαιδες. Καλλιεργήσατέ τους, ὥστε νὰ μὴν ἀτακτοῦν, νὰ μὴν ἀσεβοῦν, ἀλλὰ μὲ φόβον Θεοῦ νὰ ὑπηρετοῦν εἰς τὸ ἱερόν Βῆμα. Διδάξατέ τους πῶς πρέπει νὰ συμπεριφέρονται, πότε νὰ κάθωνται καὶ πότε νὰ εἶναι ὄρθιοι. Συστήσατέ τους νὰ μὴν ὁμιλοῦν καὶ νὰ μὴν θόρυβοῦν, νὰ μὴν περιφέρονται ἀσκόπως. Ἄν τοὺς διδάξετε ὅσα πρέπει, θὰ τὰ τηρήσουν.

7. "Όταν συγκεντρώνονται πολλοί πιστοὶ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, δημιουργεῖται ἀταξία. Ἐπιβάλετε τὴν τάξιν καὶ μὴν ἀνέχεσθε τοὺς θορύβους κατὰ τὴν ὥραν τῆς θείας λατρείας. Ἐσεῖς πρέπει νὰ δίδετε τὸ σύνθημα τῆς εὐλαθείας καὶ τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ. Πολλοὶ ἱερεῖς πηγαινοέρχονται, ἄνευ λόγου, εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, περνῶντας μάλιστα ἔμπροσθεν τῆς Ἀγίας Τραπέζης. Εἶναι ἀσέβεια. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, μὴ μετακινήσθε ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος. Σταθῆτε εἰς ἓναν τόπον προσευχόμενοι δίδοντες καὶ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ εἰς τοὺς μεγάλους τὸ καλὸν παράδειγμα. Ὅταν παρίσταται ἀνάγκη μετακινήσεως, μὴν τρέχετε. Ὁ Ἱερεὺς βαδίζει ἀργὰ καὶ προσεκτικά, δὲν ἀνεβαίνει δύο-δύο τὶς βαθμίδες, δὲν τρέχει ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

8. Οἱ πολυέλαιοι καὶ τὰ λοιπὰ φωτιστικὰ πρέπει νὰ ἔχουν ὅλα τὰ φῶτα τους. Ὅπου οἱ λαμπτήρες εἶναι καμμένοι πρέπει νὰ ἀντικατασταθοῦν. Καθαρίσατε τοὺς πολυελαίους. Ἄν εἶναι ὑάλινοι, πλύνετε τους. Πρέπει νὰ ἀστράπτουν. Ἄν εἶναι μπρούντζινοι, γυαλίσατέ τους. Καλέσατε συνεργεῖα ἐθελοντριῶν γυναικῶν τῆς ἐνορίας διὰ νὰ σᾶς βοηθήσουν. Δὲν θὰ σᾶς τὸ ἀρνηθοῦν. Ἡ πρεσβυτέρα πρώτη καὶ μετὰ οἱ ἄλλες γυναῖκες. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ κανδήλια τοῦ τέμπλου. Πρέπει νὰ λάμπουν καὶ αὐτά. Πρέπει νὰ καΐνε μὲ λάδι. Ἀπαγορεύομεν νὰ ὑπάρχουν κανδήλια τοῦ τέμπλου μὲ ἠλεκτρικὰ λαμπιόνια.

9. Οἱ μικροφωνικὲς καὶ μεγαφωνικὲς συσκευὲς ἐξυπηρετοῦν, ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι καὶ μεγάλη πληγὴ, ὅταν τὰ μεγάφωνα βομβίζουν καὶ δὲν ἐκπέμπουν καθαρὰν φωνήν, ἰδίως ἐὰν εἶναι μηχανήματα παλαιά. Καλύτερα νὰ μὴν ὑπάρχουν. Τὰ μεγάφωνα τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου δὲν πρέπει νὰ εἶναι κόρνες, ὅπως οἱ ἔξω. Ἐντὸς τοῦ Ναοῦ ὁ ἦχος πρέπει νὰ εἶναι ἀπαλός, γλυκὺς καὶ ὄχι ἐκκωφαντικός. Ρυθμίσατε τὴν ἔντασιν διὰ τῶν καταλλήλων ὀργάνων καὶ μὴν ἐπιτρέπετε εἰς τὸν οἶκον οἵονδήποτε νὰ χειρίζεται τὰ διάφορα μηχανήματα καὶ ὄργανα. Τὸ μικρόφωνον πρέπει νὰ εὐρίσκεται εἰς μίαν λογικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ στόμα. Ἐπίσης τὰ ἐξωτερικὰ μεγάφωνα τοποθετοῦνται διὰ νὰ ἐξυπηρετοῦν αὐτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναόν. Δὲν ἔχει νόημα νὰ εἶναι ἀνοικτά, ὅταν ὅλοι οἱ πιστοὶ εἶναι ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Δὲν πρέπει νὰ δυσανασχετοῦν εἰς βάρος σας αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι ἐνοχλοῦνται.

10. Ἐπὶ τοῦ Προγράμματος τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Τηρήσατε μέ ἀκρίβειαν τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ὅπως δημοσιεύεται εἰς τὸ εἰδικὸν ἔντυπον τὸ ὁποῖον ἐκδίδομεν καὶ διανέμεται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς.

α'. Τὴν Δευτέραν 24ην Δεκεμβρίου, παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖες Λειτουργίαι·

Ἡ πρώτη 4.30 - 6.30 π. μ. Θὰ τελεσθῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθροῦ τῆς 24ης Δεκεμβρίου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

Ἡ δευτέρα 7 - 9.30 π. μ. Θὰ τελεσθοῦν οἱ Ἀκολουθίαι τῶν Μεγάλων καὶ Βασιλικῶν Ὡρῶν καὶ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

β'. Τὴν 25ην Δεκεμβρίου ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων ἐπίσης θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖες Λειτουργίαι.

Ἡ πρώτη 5 - 8.30 π. μ. Θὰ τελεσθῇ ὁ Ὁρθρος τῆς 25ης Δεκεμβρίου καὶ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἡ δευτέρα 9 - 10.30 π. μ. Θὰ τελεσθῇ ἄνευ Ὁρθροῦ, ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Λάβετε τὰ ἀπαραίτητα μέτρα, ὥστε νὰ ἐπικρατήσῃ τάξις καὶ εὐλάβεια κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κυρίως κατὰ τὴν προσέλευσιν τῶν πιστῶν εἰς τὴν θείαν Μετάληψιν.

γ'. Τὴν 1ην τοῦ Νέου Ἑτους, τὴν 12ην μεσημβρινὴν θὰ κόψωμεν τὴν Βασιλόπιτταν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Νικολάου Καισαριανῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ἀρχῶν τῶν Δήμων μας, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, τῶν λαϊκῶν συνεργατῶν τῶν Ἑνοριῶν (ἱεροψαλτῶν, ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτρόπων, κατηχητῶν, κατηχητριῶν, κυριῶν τῆς Φιλανθρωπικῆς διακονίας καὶ λοιπῶν). Παρακαλεῖσθε νὰ ἐνημερώσετε ὅλους τοὺς ἀναφερομένους καὶ νὰ προσέλθετε.

δ'. Ἐπειδὴ τὰ Θεοφάνεια θὰ ἑορτασθοῦν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Κυριακῆν, ἡ παραμονὴ τῆς ἑορτῆς εἶναι Σάββατον.

Ὅταν λοιπὸν ἡ παραμονὴ τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων εἶναι Σάββατον ἡ Κυριακὴ ἐπέρχονται ἀλλαγές εἰς τὴν τάξιν τῆς λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας. Καλὸν θὰ ᾔτο νὰ ἐγνωρίζατε τοὺς λόγους αὐτῶν τῶν ἀλλαγῶν. Δὲν εἶναι ὅμως τοῦ παρόντος. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον θέλω νὰ σᾶς ἐπισημάνω εἶναι, ὅτι ἐγκαίρως, ἀπὸ τὶς προηγούμενες Κυριακές, νὰ πληροφορήσετε τοὺς ἐνορίτες διὰ τὶς ἀλλαγές αὐτές.

Τὴν Παρασκευὴν 4ην Ἰανουαρίου θὰ τελεσθοῦν ὁ Ὁρθρος τῆς ἡμέρας καὶ ἡ Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων καὶ Βασιλικῶν Ὡρῶν ἄνευ θείας Λειτουργίας. Ὡρα 7.30-10 π. μ.

Τὸ Σάββατον 5 Ἰανουαρίου θὰ τελεσθῇ ὁ Ὁρθρος τῆς ἡμέρας, ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ. Ὡρα 6-9 π. μ.

Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῶν Θεοφανείων θὰ τελεσθεῖ εἰς τὶς ἐνορίες κανονικῶς κατὰ τὶς προβλέψεις τοῦ Τυπικοῦ, τὴν καθωρισμένην ὥραν τελέσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας, ἥτοι 5-6 μ. μ.

Τὴν Κυριακὴν 6ην Ἰανουαρίου θὰ τελεσθῇ ὁ Ὁρθρος τῆς ἑορτῆς, καὶ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ ἡ Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ. Ὡρα 7-11 π. μ.

ε'. Τὴν Παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων εἰς τὶς 6 -7.30 μ. μ. θὰ τελεσθῇ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἀγίου Νικολάου Καισαριανῆς ὁ Μέγας Ἑσπερινός διὰ μίαν ἐκάστην τῶν ἑορτῶν. Ἡ προσέλευσις ὅλων εἶναι ὑποχρεωτική.

στ'. Τὴν Παραμονὴν τῶν Θεοφανείων πρέπει νὰ περιέλθετε τὴν Ἐνορίαν σας πρὸς ἁγιασμὸν οἴκων. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦν νὰ ἁγιασθοῦν καὶ σὰς ἀναμένουν.

ζ'. Μεριμνήσατε διὰ τὸν ἐκκλησιασμὸν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων. Συνεννοηθεῖτε μὲ τοὺς Διευθυντές, ὥστε νὰ ἐκκλησιασθοῦν οἱ μαθητὲς ἐκάστου σχολείου μόνοι τους, διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ὁ συνωστισμὸς τῶν παιδιῶν καὶ ἡ ἀταξία. Εἰδοποιήσατε ἐγκαίρως τὶς ἀρμόδιες εκπαιδευτικὰς Ἀρχάς, ἐπειδὴ ἡ τελευταία ἡμέρα λειτουργίας τῶν σχολείων εἶναι ἡ Παρασκευή, 21 Δεκεμβρίου.

η'. Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν πιστῶν θὰ ἐκτυπώσωμεν εἰδικὸν τετράπτυχον πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Ἀγίου Δωδεκαημέρου. Θὰ τηρήσετε αὐτὸ μὲ σχολαστικότητα. Τὰ Προγράμματα θὰ τὰ παραλάβετε ἐγκαίρως ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν μας καὶ θὰ τὰ διανείμετε ἀπὸ τὸ παγκάριον δωρεὰν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς 16ης Δεκεμβρίου. Θὰ τὸ ἀναρτήσετε εἰς τοὺς Πίνακας Ἀνακοινώσεων καὶ θὰ τὸ ἀνακοινώσετε πρὸς τοὺς πιστοὺς διὰ νὰ ἐνημερωθοῦν λεπτομερῶς.

θ'. Ἐσωκλείστως ἀποστέλλομεν καὶ τὰ Μηνύματά μας διὰ τὰ Χριστούγεννα 2007 καὶ τὴν Πρωτοχρονιὰν 2008. Ταῦτα θὰ ἀναγνωσθοῦν εὐκρινῶς ἀντὶ ἄλλου κηρύγματος.

**Δ'. Τὴν καλλιέργειαν τῶν δεσμῶν τῆς ἐν Χριστῷ Ἀδελφότη-
τος μετὰ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης.**

Ἔχομεν ἐνώπιόν μας δύο βασικὲς εὐαγγελικὲς διδασκαλίαι:

α. Ἡ μία εἶναι πὼς οἱ πιστοὶ ἀποτελοῦμεν ἓνα σῶμα μὲ κεφαλὴν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη κοινωνοῦν μεταξύ των καὶ εἰς τὴν χαρὰν καὶ εἰς τὴν λύπην τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν πειρασμῶν. Ἰδετε τὴν σχετικὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν τῆς πρὸς Κορινθίους Α' ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

«Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἔστι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἐν ἔστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός· καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, - οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, - οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὀσφρησις; νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἐν ἑκάστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ· χρειαν σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ· χρειαν ὑμῶν οὐκ ἔχω· ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστι, καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειαν ἔχει. ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δούς τιμὴν, ἵνα μὴ ἦ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη· καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους» (ιβ' 12-27).

Ἡ χαρὰ τῆς ἐορτῆς αὐξάνεται ὅταν εἰς αὐτὴν συμμετέχωμεν ὅλοι μαζὶ πλούσιοι καὶ πτωχοί. Μάλιστα αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας τονίζει ὁ ἅγιος Πατέρας μας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅτι οἱ ἐορτὲς τῆς Ἐκκλησίας δὲν πρέπει νὰ γίνωνται ἀφορμὴ πικρίας διὰ τοὺς ἀδελφοὺς ὅταν βλέπουν τὴν σπατάλην καὶ τὴν ματαιοδοξίαν τῶν ἄλλων ἐνῶ αὐτοὶ στεροῦνται.

«Μηδεὶς τοίνυν ἔστω κατηφὴς σήμερον διὰ τὴν πενίαν· ἑορτὴ γὰρ ἔστι πνευματικὴ.

Μηδεὶς πλούσιος ἐπαιρέσθω διὰ τὸν πλοῦτον· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τῶν χρημάτων εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην δύναται. Ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ἔξωθεν ἑορτῶν, τῶν βιωτικῶν λέγω, ἔνθα πολλὴ ἡ φαντασία καὶ τῆς ἔξωθεν περιβολῆς, καὶ τῆς ἐν τῇ τραπέζῃ πολυτελείας, εἰκότως ἐκεῖ μὲν πένης ἐν ἀθυμίᾳ καὶ κατηφείᾳ ἔσται, ὁ δὲ πλούσιος ἐν ἡδονῇ καὶ φαιδρότητι. Τί δήποτε; Ὅτι ὁ μὲν λαμπρῶς ἐσθῆτα περιβάλλεται καὶ πλουσιωτέραν παρατίθεται τὴν τράπεζαν· ὁ δὲ πένης ὑπὸ τῆς πενίας κωλύεται τὴν αὐτὴν φιλοτιμίαν ἐπιδείξασθαι». (Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία “εἰς τὸ Ἅγιον Πάσχα” Ε.Π.Ε. τ. 36, σελ. 78).

«Καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρων πολλῶν ἀθυμίαι διάφοροι τίκτονται τοῖς περὶ τὰς βιωτικὰς ἑορτάς ἡσχολημένοις. Πάλιν γὰρ ἐκεῖ μὲν πένης ἐν κατηφείᾳ, ὁ δὲ πλούσιος ἐν φαιδρότητι, οὐ διὰ τὴν τράπεζαν μόνην καὶ τὴν πολυτέλειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἱμάτια τὰ φαιδρά, καὶ τῆς ἐσθῆτος τὴν φαντασίαν. Ὅπερ γοῦν ἐπὶ τῆς τραπέζης πάσχουσι, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἱματίων ὑπομένουσιν. Ὅταν οὖν ἴδῃ τὸν πλούσιον ὁ πένης πολυτελεστέραν περιδεδωγμένον στολήν, ἐπλήγει τῇ ὀδύνῃ, ἐταλάνισεν ἑαυτόν, μυρία ἐπηράσατο». (Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμιλία “εἰς τὸ Ἅγιον Πάσχα” Ε.Π.Ε. τ. 36, σελ. 80).

6. Ἡ ἄλλη, ὅτι ὀφείλουμε νὰ μεταδίδωμεν τὰ ὑλικά ἀγαθὰ μας καὶ εἰς τοὺς ἔχοντες ἀνάγκη ἀδελφούς μας μὲ προθυμία καὶ ἀφειδώλευτα, κατὰ τὸ ἀποστολικὸν κανόνα τῆς ἐλεημοσύνης:

«Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχη τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, καθὼς γέγραπται· ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησε». (πρὸς Κορινθίους Β' ἡ' 11-15).

Ἡ ἁμαρτία, οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς καὶ πολλοὶ ἄλλοι παράγοντες ἔχουν ἀποξενώσει τοὺς ἀνθρώπους μεταξύ των καὶ τοὺς ἔχουν θυθίσει εἰς μίαν ἀδιαφορίαν καὶ ἐγκατάλειψιν.

Ἀγκαλιάστε μὲ στοργὴν ὅλους ὅσους ἔχουν ἀνάγκην κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολήν «ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἔστι προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ». (πρὸς Κορινθίους Β' θ' 12).

Τά «Κ.Τ.Φ.» καὶ τὰ «Ε.Τ.Φ.» σηκώνουν μεγάλο βάρος αὐτῆς τῆς διακονίας μὲ τὴν παροχὴν τῶν ἐκτάκτων ἢ τακτικῶν βοηθημάτων καὶ τὴν διανομὴν δεμάτων μὲ τρόφιμα καὶ τὰ χρειώδη εἶδη.

Οἱ ἐορτὲς μᾶς δίδουν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶμεν ἀρρώστους, νὰ στηρίξωμεν πτωχοὺς, νὰ παρηγορήσωμεν πονεμένους καὶ θλιμμένους, νὰ πλησιάσωμεν τοὺς ἐγγὺς καὶ τοὺς μακρὰν.

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Ὁ σκοπὸς τῆς ἱερωσύνης μας εἶναι «μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους δ' 13).

«Δὲν εἴμαστε ἐδῶ στὴ γῇ γιὰ νὰ ζοῦμε ἀπλῶς σὰν συντηρητὲς ἐνὸς μουσείου. Εἴμαστε ἐδῶ γιὰ νὰ φροντίζουμε καὶ νὰ καλλιεργοῦμε ἓνα κῆπο γιὰ νὰ γίνῃ ξανὰ κῆπος τῆς Ἑδέμ ὅπου οἱ ἄνθρωποι θὰ ζοῦν μέσα σ' αὐτὸν περᾶστικοὶ ὡς πολῖτες τοῦ Οὐρανοῦ καὶ μέτοχοι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ» (Ἀβδὰς Σισώης).

Ὅταν ὁ «Χριστὸς Κύριος» (Λουκᾶ 6' 11) ἐγεννήθη, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν ἐκοιμῶντο. Οἱ Ἄγγελοι ὅμως εἰς τὸν οὐρανὸν ἔψαλαν.

Τὸν ἐλάτρευον καὶ Τὸν ἐδοξολόγουν διὰ τὸ θαυμαστὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἦλθεν νὰ ἐπιτελέσῃ.

Τὸν ὑμνοῦσαν διὰ τὶς ψυχὰς οἱ ὁποῖες θὰ ἐσώζοντο ἀφοῦ «χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι» (Λουκᾶ 15' 7).

Εὐχομαι οἱ ἴδιοι Ἄγγελοι νὰ εἶναι ἔτοιμοι καὶ πρόθυμοι μὲ τὶς χριστουγεννιάτικες ἄρπες τοὺς νὰ χαροῦν καὶ νὰ ψάλλουν καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν μας σωτηρίαν καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ ποιμνίου τὸ ὁποῖον μᾶς ἐμπιστεύθη ὁ Κύριος.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ὙΜΗΤΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ

